

Dispoziční příčiny specifických poruch učení

specifické (vývojové) poruchy učení

= souhrnné označení skupin různých poruch, které se projevují obtížemi při nabývání a užívání dovedností, jako jsou mluvení, porozumění řeči, čtení, psaní, matematické usuzování nebo počítání, poruchy soustředění aj.

• dyslexie

= porucha čtení

- projevuje se obtížemi ve čtení, přestože se dítěti dostává běžného výukového postupu, má přiměřenou inteligenci a sociokulturně podnětné prostředí
- zaměňování písmen, přehazování pořadí písmen a slabik ve slově, vynechávání nebo přidávání písmen, zaměňování koncovek nebo i celých slov
- častý výskyt s dysortografií nebo dyslexií

• dysgrafie

= porucha schopnosti psát

- postižený nedovede napodobit tvary písmen, nepamatuje si je, zaměňuje je
- někdy výskyt samotný, někdy s dyslexií

• dyskalkulie

= porucha matematických schopností

- dítě se nemůže naučit počítat, ačkoliv mělo normální příležitost k učení a jeho intelektové schopnosti jsou v mezích normy
- potíže při utváření číselných pojmů, zvládnutí číselné řady, čtení matematických symbolů, narušená schopnost provádět matematické operace, obtíže v geometrii

• dysmúzie

= porucha hudebních schopností

• dysortografie

= porucha pravopisu

- záměna krátkých a dlouhých samohlásek, tvrdých a měkkých slabik, záměna sykavek
- dítě vynechává, přidává, zaměňuje písmena či slabiky, píše slova dohromady
- často společně s dygrafií nebo s poruchou výslovnosti

• dyspinxie

= porucha kreslení

• dyspraxie

= motorický neobratnost

- často s dalšími poruchami učení a chování

etiologie

- souvislost s vývojem řeči, která je úzce spojena se všemi verbálními operacemi (především čtení a psaní) a vývojem myšlení (Pipeková, 2006)
- u neverbálních poruch učení – obtíže mohou vycházet z nedostatečné prostorové nebo pravolevé orientace, deficitů paměti, omezených motorických schopností nebo schopností vnímání rytmu
- tyto a další deficity → vliv na vznik poruch učení (obtíže v oblasti pozornosti, paměti, zrakové a sluchové diferenciaci)

příčiny :

• cca z 50% LMD → následek drobného organického poškození mozku

- vznik v prenatálním a perinatálním období (teratogenní faktory, komplikace při porodu)
- hereditární (dědičné) vlivy (až 60%)
- souvislost s neurotickými nebo psychickými obtížemi